

یکی از مؤسساتی که از روش پییر ریویو به‌طور گسترده‌ای بهره می‌گیرد موسسه الزویر است. موسسه الزویر به فرآیند پییر ریویو برای افزایش کیفیت و اعتبار مقالات فردی و ژورنال‌هایی که آن‌ها را منتشر می‌سازند متکی است.

پییر ریویو در حقیقت بازبینی و بررسی یک تحقیق توسط محققان صاحب‌نظر دیگر در آن حوزه است.

این کار اگر به‌صورت دقیق و صحیح انجام گیرد یکی از نتایج آن انتشار یک تحقیق با کمترین ایراد علمی است زیرا محققان دیگر در آن حوزه این تحقیق را مطالعه و نظر خود را اعلام می‌کنند. در یکی از انواع پییر ریویو، این کار بدون دانستن نام محقق و منتقد صورت می‌گیرد. (مانند تصحیح برگه‌های امتحان نهایی، که سربرگ مربوط به قسمت نام دانش‌آموز جدا شده و برگه‌ها تنها با یک کد شناخته می‌شوند و به این ترتیب نه دانش‌آموزان تصحیح‌کننده را می‌شناختند و نه معلمان صاحب برگه امتحانی را.)

یکی دیگر از نتایج چنین روشی می‌تواند گرفتن ایده توسط دیگران یا خود محقق از نقدهای منتقدان باشد که می‌تواند راه را برای یک تحقیق دیگر هموار سازد. علی‌رغم انتقاداتی که بر این روش وارد است هنوز این روش تنها روش اعتبارسنجی تحقیق است که به‌صورت گسترده‌ای توسط جوامع علمی پذیرفته شده است.

مقالات (Peer review) چیست؟

کتابخانه بیمارستان خلیلی

بهار ۱۳۹۹

Open review

در این روش نویسنده و منتقد هر دو یکدیگر را می‌شناسند. (برخلاف نوع دوم)

برخی معتقدند که این روش بهترین راه برای جلوگیری از نظرات مخرب، احتمال انجام سرقت ادبی، جلوگیری از منتقدان برای دنبال کردن اهداف خود، و نهایتاً تشویق بررسی صادقانه و آزاد است.

دیگران **Open review** را به‌عنوان فرآیندی می‌دانند که در آن صداقت کمتر است، زیرا ادب یا ترس از تلافی می‌تواند موجب شود تا منتقدان از بیان انتقادات خود خودداری کنند و یا بسیار محافظه‌کارانه انتقاد نمایند.

Double-blind review

هر دو طرف نویسنده و منتقدان در این روش ناشناس باقی می‌مانند.

ناشناس بودن نویسنده از ایجاد هرگونه تعصب در منتقد جلوگیری می‌کند، مثلاً تعصب در خصوص کشوری که نویسنده به آن تعلق دارد یا تحقیق قبلی نویسنده که بحث‌برانگیز بوده است. مقالاتی که توسط نویسندگان معروف و مشهور نوشته می‌شود ممکن است بیشتر به‌واسطه شهرت نویسندگان قضاوت و بررسی شوند تا بر اساس محتوا. یعنی نوشته‌های قبلی بر داوری مقاله فعلی تاثیر بگذارد. اما در این روش از این اتفاق جلوگیری می‌شود چون نویسنده ناشناس باقی می‌ماند. منتقدان اغلب ممکن است مشخصات نویسنده را بر اساس سبک نگارش وی، موضوع تحقیق و ارجاع به خود شناسایی کنند که در این حالت مزیت این روش از بین می‌رود. (ارجاع به خود یعنی استفاده از مطالب مقالات قبلی خود نویسنده در مقاله فعلی و دادن رفرنس به مقالات و نوشته‌های قبلی خود)

Peer review انواع

در کل سه روش برای پییر ریویو وجود دارد که هرکدام معایب و مزایایی دارند در اینجا هر سه روش و معایب و مزایای احتمالی آن‌ها به‌طور کامل توضیح داده می‌شود:

Single blind review

در این روش نام بررسی‌کنندگان و منتقدان از نویسنده پنهان است. این روش سنتی بازمینی است و تا به امروز شایع‌ترین نوع بوده است. ناشناس بودن منتقد یا رأی‌دهنده امکان تصمیم‌گیری بی‌طرفانه را فراهم می‌کند. به این ترتیب بررسی‌کنندگان تحت تأثیر نویسندگان قرار نمی‌گیرند. نویسندگان ممکن است نگران سرقت ادبی از سوی منتقدان باشند یعنی امکان دارد در انتشار مقاله تعلل صورت گیرد و این فرصتی را برای منتقدان فراهم کند تا تحقیق را بانام خود انتشار دهند.

داوران ممکن است از ناشناس بودن نام خود برای توجیه نقدهای غیرضروری و سخت‌گیری‌های بی‌مورد هنگام ثبت نظر خود در خصوص تحقیق، استفاده (یا درحقیقت سوءاستفاده) نمایند.